

Valtiovarainministeriö

Arvonlisäverolain sekä eräiden muiden lakien muuttamista koskeva hallituksen esitysluonnos

Viite: dnro VM 103:00/2019

Valtiovarainministeriö on pyytänyt lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi, jolla toimenpannaan Suomessa etämyyntiä koskevan direktiivin säännösmuutokset. Posti Oy toteaa lausuntonaan seuraavaa.

Yleistä

Etämyyntiä koskevan direktiivin eräs keskeisimpiä muutoksia on alle 22 euron arvoisten lähetysten verovapauden poistaminen. Muutosta on valmisteltu useita vuosia, ja valmistelun aikana Posti on useaan kertaan tuonut esille sen, että muutoksella on merkittäviä vaikutuksia verkkokaupan eri toimijoille ja viranomaisille kaikissa EU-maissa. Tämän vuoksi on tärkeää, että muutos toteutetaan myös kansallisessa sääntelyssä siten, että se mahdollistaa toimijoille samanveroiset kilpailumahdollisuudet myös eri EU-maiden välillä. Suomen kansallisen sääntelyn ei tule poiketa merkittävästi direktiivin mukaisesta sääntelystä niin, että se aiheuttaisi joko lisäkustannuksia tai kilpailuhaittoja suomalaisille verkkokaupan arvoketjua palveleville toimijoille.

Suomen tulee varmistaa kansallisen sääntelyn kautta, että Postilla kuten muillakin verkkokaupan toimijoilla on samanvertaiset mahdollisuudet kilpailla. Tämä tulee näkyä esim. tasapuolisena verotusmenettelyinä, jotta vältetään tilanne, jossa verotukseen tai tullimenettelyihin liittyvät syyt ohjaavat kolmansista maista saapuvien tavaralähetysten virtoja eri EU-maiden välillä. Postilla tulee olla mahdollisuus hoitaa arvonlisäverojen tilitys ja tulliselvitys myös niiden lähetysten osalta, joissa Suomi olisi lähetysten kauttakulkumaana toiseen EU-maahan. Kansallisessa sääntelyssä tulee välttää sellaisia tilanteita, joilla vaikutetaan negatiivisesti markkinoihin ja luodaan kilpailuhaittoja yrityksille.

Posti toteaa, että sääntelyn valmistelussa on olennaisen tärkeää arvioida kansallisen sääntelyn sisältöä suhteessa muiden EU-maiden omaksumiin käytäntöihin. Postin käsityksen mukaan tämänkaltaista arviota ei ole tehty riittävässä määrin lakiluonnoksessa etenkin tullaustenmenettelyyn liittyvien käytäntöjen osalta.

Yksityiskohtaiset kommentit

Maahantuonnin erityisjärjestelmät

Erityisjärjestelmiä sovelletaan lähetyksiin, joiden arvo on enintään 150 euroa. Molempien järjestelmien tarkoituksena on helpottaa ja yksinkertaistaa maahantuonnin tullaus- ja veronkantomenettelyä. Tähän tavoitteeseen nähden Posti pitää erikoisena ja yllättävänä, että lakiluonnoksessa on ehdotettu direktiivin mahdollistaman menettelyn sijaan myös alempien verokantojen käyttämistä tuonnin erityisjärjestelmässä. **Posti ei pidä perusteltuna ehdotettua mahdollisuutta hyödyntää alempien verokantojen käyttämistä tuonnin erityisjärjestelmässä.** Tämänkaltainen poikkeusmahdollisuus koskisi vain pientä osaa saapuvista lähetyksistä, mutta silti kappalemääräisesti vähintäänkin tuhansia lähetyksiä vuositason tasolla, ja kuitenkin se edellyttäisi paljon työtä kansainvälisiltä markkinapaikoilta jopa miljardien nimikkeiden koodauksena. Lakiluonnoksessa ehdotusta on perusteltu sillä, että yleisen verokannan soveltaminen olisi epäneutraalia suhteessa normaaliin tullausilmoittamiseen, jossa on mahdollista käyttää alempia verokantoja. Postin käsityksen mukaan lakiluonnos lähtenee siitä ajatuksesta, että sallimalla alempien verokantojen käyttö yksinkertaistettaisiin ilmoitusprosessia. Posti ei voi tukea tämänkaltaista ajatusmallia.

Mahdollistamalla alempien verokantojen käyttö tuonnin erityisjärjestelmässä prosessia monimutkaistetaan, mikä luo prosessin hallintaan liittyviä lisäkustannuksia sekä verkkokaupan toimijoille että kuljetusyritykselle kuten Postille. Huomioiden odotettavissa olevat lähetysmäärät ilmoitusprosessin tulee olla mahdollisimman automatisoitu ja sähköinen. Postin näkemyksen mukaan direktiivin tarkoituksena on ollut luoda yksinkertaistettu ja mahdollisimman kustannustehokas ilmoitusmenettely tuonnin erityisjärjestelmänä. Lausunnolla oleva ehdotus on tältä osin direktiivin tarkoituksen ja tavoitteiden vastainen eikä Posti voi kannattaa tämänkaltaisen menettelyn luomista, sillä se aiheuttaisi Postille lisäkustannuksia automatisoidun prosessin erilaisina variaatioina. Postin oman arvion mukaan lakiluonnoksessa olevalla ehdotuksella aiheutetaan isommat lisäkustannukset etäkaupan toimijoille kuin saatavissa oleva hyöty olisi kuluttajille alempina veroina. Alempien verokantojen käyttö mahdollistaa myös erilaiset virheet ilmoitusmenettelyssä, mikä lisää riskin todennäköisyyttä virheiden suhteen ja ilmoittamiseen liittyvää manuaalista työtä sekä mahdollisesti viivästyttää lähetysten käsittelyä.

Posti ehdottaa, että laissa sallitaan vain yleisen verokannan käyttäminen tuonnin erityisjärjestelmässä. Lakiehdotuksen 97 §:ään tulisi lisätä uusi kolmas momentti, jossa todettaisiin: ***Tässä pykälässä tarkoitettuun menettelyyn sovelletaan vain lain 84 §:n mukaista yleistä verokantaa. Lain 85 ja 86 §:iä ei voida soveltaa tässä pykälässä tarkoitettuun menettelyyn.*** Tämä ehdotus ei estäisi sitä, että verkkokaupat voisivat kuitenkin hyödyntää alempia verokantoja maahantuonnin erityisjärjestelyn (IOSS-ratkaisun) osalta.

Verojen tilitys- ja raportointikäytännöt

Lakiluonnoksessa esitetään, että Tulli toimittaisi tuonnin erityisjärjestelmässä päivittäisen koontiviitteen, jolla kuljetusliike kuten Posti voisi tilittää kerätyt arvonlisäverot Tullille. Posti haluaa korostaa, että käytännön tilitys- ja raportointiprosessin tulee olla mahdollisimman kustannustehokas. Päivittäinen arvonlisäverojen maksu Tullille tuskin on toimijoiden näkökulmasta kustannustehokas ratkaisu, minkä vuoksi lain tuleekin mahdollistaa arvonlisäverojen tilittäminen direktiivin vaatimassa ajanjaksossa eli vähintään kuukausittain. **Tullin järjestelmien tulee mahdollistaa kerättyjen arvonlisäverojen tilittämisen kuukausitasolla tai sitä useammin, kuljetusliikkeen valinnan mukaisesti.** Tilitykseen liittyvän kuukausiraportoinnin tulee olla myös tietosisällöltään mahdollisimman yksinkertainen, koska kaikki verotukseen liittyvät tietosisältövaatimukset on annettu Tullille jo tullii-ilmoituksen yhteydessä. Ilmoittamisen tulee perustua jo nykyisin käytössä oleviin ilmoituskanaviin.

Posti haluaa tässä yhteydessä tuoda esille myös, että kaikista mahdollisista toimenpiteistä huolimatta on todennäköistä, että ennakoituilla lähetysmäärillä prosessi tulee sisältämään jonkin verran virheitä erilaisista syistä johtuen. Kaikkien osapuolten edun mukaista on, että virhetilanteisiin liittyvä korjaus- ja oikaisumenettely on mahdollisimman yksinkertainen ja suoraviivainen. Lain ja Tullin omien oikaisukäytäntöjen tulee mahdollistaa yksinkertaiset oikaisumenettelyt esimerkiksi siten, että oikaisumenettelyssä voidaan korjata kerralla useiden eri lähetysten virheitä eikä kutakin lähetystä varten tarvitse tehdä erillistä yksittäistä oikaisuhakemusta. Käytännössä tämä tarkoittaa, että oikaisumenettelyssä tulee olla mahdollista käyttää koontimenettelyä, jossa yhdellä hakemuksella haetaan oikaisua useiden eri yksilöityjen lähetysten osalta. Oikaisumenettelyn tulee olla myös sähköinen ja mahdollisimman automatisoitu, jotta kuljetusliike voisi välttää viiveistä aiheutuvat tarpeettomat kustannukset. Postin katsoo, että neljän kuukauden käsittelyaikaa oikaisumenettelyssä tuonnin erityisjärjestelmän osalta ei voida pitää kohtuullisena.

Kirjelähetykset ja lehdet

Lakiluonnoksessa ei ole otettu tarkempaa kantaa arvonlisäverolain 17 ja 18 §:ssä oleviin määritelmiin tavarain sisällöstä ja luonteesta. Posti haluaa tässä yhteydessä korostaa, että vaikka lakiluonnos on verojen keräämisen osalta luonteeltaan enemmän tekninen muutosehdotus, sillä on vaikutusta myös verovelvollisuuden horisontaaliseen laajuuteen sellaisten lähetysten osalta, jotka ovat aikaisemmin jääneet verovelvollisuuden ulkopuolelle. Posti näkee perusteltuna, että lainsäädäntötasolla määriteltäisiin tarkemmin niistä lähetyksistä, joihin ei sovelleta

verovelvollisuutta. Käytännössä siis erilaiset kirjelähetykset ja vastaavat asiakirjoja sisältävät lähetykset jäänevät verovelvollisuuden ulkopuolelle. Tullilta saatujen tietojen mukaan erilaiset vastikkeellisiin tilauksiin pohjautuvat lehdet katsottaisiin kuitenkin tavaroiksi eli verovelvollisuus kohdistuisi näihin. **Posti esittää, että lakimuutoksen yhteydessä arvonlisäverolain 17 §:ään lisättäisiin tarkennukset ja määriteltäisiin lähetykset, joiden ei katsottaisi olevan tavaroita arvonlisäverolain tarkoittamassa mielessä.** Huomioiden muutoksen vaikutuksen Postin käsityksen mukaan tämänkaltaista tulkintaa ei voida jättää verohallinnon tai Tullin oman ohjeistuksen varaan. Posti jättää valtiovarainministeriön harkittavaksi lakiluonnoksen tekstisisällön tältä osin.

Kunnioittavasti,

Posti Oy
International eCommerce

Sami Finne
Vice President